

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

af os, der har en naturlig sympati for svangerskabsafbrydelser, men vi, som har arbejdet med dette spørgsmål, føler, at vi er pisket til at se sandheden i øjnene; vi må omplante dette problem på virkelighedens grund og prøve at forstå, hvorfor der er så mange svangerskabsafbrydelser, og så se, hvordan vi kan afhjælpe ønsker om og finde regler for tilladelse til svangerskabsafbrydelser. Der var et morgenblad, der forleden dag skrev, at faste og tydelige regler, som både kan og skal holdes, må være kravet. Men det er et krav, som ikke lader sig opfylde. Vi ved, at selvom vi gennemfører de forslag, vi har liggende for os, vil de illegale aborter ikke forsvinde.

Nogle vil så spørge: Hvorfor kan man ikke gøre adgangen til svangerskabsafbrydelse helt fri? Dertil vil jeg svare: nej, det kan man ikke, bl. a. fordi der så utvivlsomt ville blive flere fremkaldte aborter. Undersøgelser fra mødrehjælpen her i landet og undersøgelser fra Sverige viser også, at flere kvinder, der har søgt afbrydelse, men ikke har fået svangerskabet afbrudt, senere har været glade for, at de fik barnet, ligesom flere kvinder, der har fået svangerskabet afbrudt, har lidt af selvbebrejdelser. Hertil kommer, at meget store kredse af befolkningen ville vende sig stærkt imod fri adgang til svangerskabsafbrydelse.

Hvis menneskene var, som de burde være, og hvis samfundsforholdene, herunder boligforholdene, var, som de helst skulle være, ville hele spørgsmålet om svangerskabsafbrydelser så at sige løse sig selv. Men hverken menneskene eller samfundsforholdene opfylder idealkravet, og derfor står vi, som vi gør i dag.

Min og mit partis mening er, at lovgivningens første opgave er at søge at påvirke menneskene og samfundsforholdene sådan, at ønsker om svangerskabsafbrydelse i videst muligt omfang hindres i at opstå. Det forebyggende må derfor i forgrunden.

Her vil jeg først nævne, at svangerskabskommissionen udtaler, at befolkningen må få forståelse af, at den, der ikke ønsker, at samlivet skal få følger, må anvende svangerskabsforebyggende midler i stedet for bagefter bare at komme og ønske — jeg siger bare, men det er jo ikke så lidt —

svangerskabet afbrudt. Man skulle tro, at den danske befolkning var tilstrækkelig moden til at forstå, at den enkelte har en sådan pligt, men det er den åbenbart ikke i tilstrækkeligt omfang, og derfor må der etableres det fornødne oplysningsarbejde. Svangerskabskommissionen siger herom — betænkningen s. 45 —:

„Befolkningens interesse for spørgsmålet må stimuleres ved en egnet propaganda, hvori der gives oplysning om de anvendelige svangerskabsforebyggende metoder, om betydningen af deres anvendelse og om de steder, hvor vejledning kan opnås. Det bør understreges, at det er en naturlig pligt for den enkelte (mand eller kvinde) at skaffe sig den fornødne belæring for at undgå uønskede svangerskaber. Oplysningsarbejdet bør omfatte såvel gifte som ugifte og bør støttes af det offentlige. Befolkningens forståelse af betydningen af en sådan oplysning vil dog antagelig først få det rette grundlag, hvis den bliver en naturlig fortsættelse af en almindelig seksualundervisning i skolerne. Dette forudsætter imidlertid, at seksualundervisning indgår som pligtig undervisning på seminarierne.“

Svangerskabskommissionen havde kun til opgave på dette område at beskæftige sig med lægeligt oplysningsarbejde, altså for voksne, men udtaler dog som nævnt, at dette bør være en fortsættelse af seksualundervisning i skolerne, og jeg vil for min del understrege, at skal man abortondet til livs, må folkeskolen gennem familiekundskab ganske anderledes end hidtil forberede børnene på at udfylde deres fremtidige plads som forældre og ægtefæller, og det ville jeg også tro at det ærede medlem fru Ellen Poulsen ville være enig i. Jeg ved, at det er en meget vanskelig opgave at undervise på visse af disse områder, og det er klart, at forudsætningen for, at undervisningen kan trænge igennem i folkeskolen, er, at lærerne på seminarierne får undervisning i, hvordan de skal tage disse opgaver op. Det er selvfølgelig ikke enhver givet at tale på rette måde herom, men det er klart, at hvis de får undervisning i, hvordan de skal undervise, vil mange lettere kunne påtage sig denne vanskelige, men nødvendige op-